

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC687
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1446 (2)

datum uitspraak 12/12/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.K.-Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K.-Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.K.-Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. N.M.I Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,

gevestigd te Breda,

hierna te noemen: verweerder,

bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.K.-instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 18 september 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 14 juli 2015 met zaaknummer 2014W1446 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 29 juli 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen, vergezeld van een brief d.d. 24 september 2015 (opgesteld door mr. Baetens).

1.2 Bij brief van 17 december 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 31 mei 2016. Verweerder heeft bij brief d.d. 1 juli 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de periode van augustus [jaartal] tot augustus [jaartal] seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]). Het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden in de hobbyruimte van het [internaat], alwaar verzoeker verbleef. Verzoeker heeft [aangeklaagde] moeten zoenen en dit mondde uit in tongzoenen. Later moest verzoeker [aangeklaagde] aftrekken en oraal bevredigen. Dit heeft gedurende de hiervoor vermelde periode, te weten een jaar lang, om de twee tot drie dagen plaatsgevonden. Op enig moment heeft verzoeker bij de prefect van het internaat melding gemaakt van het misbruik. Daarop heeft [aangeklaagde] in de mergelgrotten, gelegen achter het internaat, getracht verzoeker anaal te verkrachten en daarbij is daadwerkelijk sprake geweest van anaal binnendringen. Toen deze verkrachting niet verliep zoals [aangeklaagde] had beoogd, heeft hij verzoeker in de mergelgrotten alleen achtergelaten. De dag erna is verzoeker gevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik circa 14 jaar oud, [althans circa 16 jaar volgens de CC].

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 categorie-indeling m.b.t het door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie na ampel beraad alsnog het onderhavige seksueel misbruik dat verzoeker door [aangeklaagde] is aangedaan als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' moet worden aangeduid, zoals vermeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik heeft gedurende een jaar, zeer regelmatig (namelijk om de twee tot drie dagen) en derhalve meer dan honderdmaal plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen, het moeten aftrekken en (tong)zoenen en uit een eenmalige anale verkrachting.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- De anale verkrachting vond plaats in de mergelgrotten en verzoeker is daarna alleen in de grotten achtergelaten, heeft daar alleen de nacht doorgebracht en is pas de volgende dag gevonden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 17 december 2015 is namens verzoeker bij brief van 31 mei 2016 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

De gevolgen van het hem aangedaan seksueel misbruik zijn ernstig. Hij heeft zijn geloof in autoriteiten verloren. Ook heeft hij een (overdreven) sterk rechtvaardigheidsgevoel ontwikkeld dat zich in verzoekers latere leven tegen hem heeft gekeerd. Verzoeker is vanaf zijn 16e jaar aan het werk gegaan, maar in zijn werkzame leven hebben autoriteitsconflicten, waarvan de oorzaak in het seksueel misbruik moet worden gezocht, geleid tot ‘achterhoedegevechten’ met collega’s en leidinggevendenden. Uiteindelijk heeft hij op [leeftijd] bij een reorganisatie zijn werk verloren. Wel heeft hij een afkoopsom ontvangen. Nadien heeft hij geen werk meer gevonden. Dientengevolge heeft hij een fors pensioentekort omdat hij over een periode van [aantal] jaar geen pensioen heeft kunnen opbouwen. Ook is zijn pensioen niet middels de zogenoemde ‘backservice’ verhoogd. De totale daardoor geleden vermogensschade overschrijdt vele malen het maximaal te adviseren compensatiebedrag. In het hypothetische geval waarin hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij geen allergie voor macht en gezag hebben gehad en zou hij een stabiele loopbaan hebben gehad.

Daarnaast stelt verzoeker zich op het standpunt dat het hem aangedaan seksueel misbruik als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ is te beschouwen en dat de Compensatieregeling de mogelijkheid biedt alleen al voor smartengeld €100.000,- te adviseren. Verzoeker wenst derhalve aanspraak te maken op het maximale compensatiebedrag in categorie 5 van €100.000,-.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief 24 september 2015 (door mr. Baetens meegestuurd met het antwoordformulier) gesteld dat van een indeling in categorie 5 wegens ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ geen sprake is en dat noch in de Compensatieregeling, noch in het algemene civiele recht steun kan worden gevonden voor verzoekers stelling dat een bedrag van €100.000,- louter op basis van smartengeld kan worden geadviseerd.

Wat betreft de vermogensschade stelt mr. Baetens namens verweerder dat het causaal verband tussen enerzijds verzoekers gestrande loopbaan en zijn pensioenderving en anderzijds het seksueel misbruik niet verifieerbaar is gemaakt. Zo is geen inzicht verkregen in de redenen voor ontslag en de relatie tussen het ontslag en het doorgemaakt seksueel misbruik. Tot slot wijst mr.

Baetens op het gegeven dat verzoeker kennelijk pensioen ontvangt van een [aantal] pensioenfondsen.

Mr. Baetens concludeert dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 4 en dat van (substantiële) vermogensschade toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 Nu de Compensatiecommissie in deze zaak na beraad alsnog heeft geoordeeld dat sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' zoals bedoeld in categorie 5, geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 De Compensatiecommissie is evenwel van oordeel dat niet voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker vermogensschade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een vergoeding van vermogensschade niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

4.6 Verzoeker heeft weliswaar uiteengezet hoe groot zijn ontstane pensioenschade is ten gevolge van zijn ontslag bij zijn werkgever toen hij circa [leeftijd] was, maar bij gebrek aan overgelegde bewijsstukken omtrent de redenen van dit ontslag, is een causaal verband tussen de ontstane pensioenschade en het seksueel misbruik niet in voldoende mate aannemelijk geworden. Daarnaast heeft verzoeker er op gewezen dat hij vermogensschade heeft geleden als gevolg van aan het seksueel misbruik toe te rekenen gemiste promoties in zijn loopbaan door een bovenmatig aanwezig rechtvaardigheidsgevoel, maar ook hier geldt dat een dergelijk verband voor de Compensatiecommissie zonder enige (bijvoorbeeld medische) onderbouwing niet voldoende aannemelijk is gemaakt. Onder deze omstandigheden kan de Compensatiecommissie niet komen tot het adviseren tot vergoeding van de gestelde vermogensschade.

De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die het door [aangeklaagde] aangedane misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst, de duur en de frequentie van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, alsmede van de omstandigheid dat hij na de verkrachting in de mergelgrot alleen is achtergelaten. Al deze feiten en verzwarende omstandigheden afwegend, komt de Compensatiecommissie tot het advies dat betaling aan verzoeker van een smartengeld van €45.000,- binnen categorie 5 wegens 'uitzonderlijk seksueel misbruik', passend zou zijn ter verzachting van het hem aangedane leed, zij het dat daarop het onder 4.7 vermelde bedrag in mindering dient te worden gebracht.

4.7 De Compensatiecommissie heeft op haar verzoek van verzoeker een kopie ontvangen van de vaststellingsovereenkomst die verzoeker met een andere R.K.-instelling dan verweerder heeft gesloten ter zake van seksueel misbruik dat hem door een andere dader dan [aangeklaagde] is aangedaan.

Uit hoofde van die vaststellingsovereenkomst heeft verzoeker reeds €5.000,- ontvangen van die andere R.K.-instelling. De vaststellingsovereenkomst wordt beheerst door een

geheimhoudingsclausule, reden waarom de Compensatiecommissie na ampel beraad besloten heeft dat het haar niet vrij stond deze overeenkomst over te leggen aan verweerder.

In zijn totaliteit is verzoeker door twee daders seksueel misbruikt en heeft hij daarvoor gedeeltelijk reeds via een andere wijze van afdoening (via een vaststellingsovereenkomst) compensatie gevraagd en gekregen. In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd en ongeacht of het seksueel misbruik beoordeeld is via meerdere trajecten (zoals in het onderhavige geval aan de orde is) of alleen in het kader van de Compensatieregeling, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie.

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de - gezien de aard van het misbruik - van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.-instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instelling anderzijds.

Op grond van het hiervoor vermelde en op grond van artikel 4 van de Compensatieregeling dienen reeds ontvangen gelden ter zake van seksueel misbruik binnen een R.K.-instelling op de te adviseren compensatie in mindering te worden gebracht. Dit betekent dat in dit geval een aan verweerder te adviseren bedrag van €40.000,-- resteert.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.562,63 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €40.000,-- (€45.000 verminderd met het uit hoofde van een vaststellingsovereenkomst met een andere R.K.-instelling dan verweerder reeds door verzoeker ontvangen bedrag van €5.000,--) te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €2.562,63 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 12/12/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter